داهل سنتولپاره

په اسلام کې د ښځې حکم

Ketabton.com

لیکوال :

مولانا اشرف علي تهانوي (رح)

ژباړن :

نعمت الله پټانزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالـۍ

دافغانستان ټول مـؤمن , مسلمان او مجاهـد اولس ته !

ژباړن

دچاپ ټول حقوق يې له ژباړن سره خوندي دي

کال : ۱۳۹۵ هـ ش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمطالبولړليک

سرليک	مخګڼه

دژباړن سريزه.....4

دږيرې خريل لويه ګناه ده اوپه هغه باندې مسخرې کول کفردی.....5

دږيرې په اړه څومسئلې.....8

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده.....10

دږيرې پريښودل داسلام دشعائروڅخه دي.....11

بهانې.....13

دسنتوپيروي.....15

جسمي زيانونه.....16

په قرآن کې دږيرې حکم.....20

دژباړن لنډه پيژندنه.....22

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن سريزه

الحمـدلله والصلاة والسلام على رسول الله وآله وصحبه وبعد:

درنو لـوستونکو:

مونږاوتاسې ټول پدې پوهيږوچې په دې زمانه کې فساد ،فتنې ،بدعتونه ،دکفارو تقليداودنارينه ؤ ورته والی دښځوسره داسې ځای ته رسيدلي دي چې په دې وروستيووختونوکې دږيرې پريښودل دځينوکسانولپاره د وروسته پاتې کيدو اودکلتوردنـه لرلوپه معنې سره تعبيريږي ،حتې تردې چې ځينې کسان يې دنظافت اوپاکوالي په نه لرلوتورنوي خو؛حقيقت داسې نه دي هغه کسان چې ږيرې لري بايددخلکو دمسخرو اوبې ځايه خبروځخه ونه ويريږي داځکه چې دږيرې پريښودل زمونږدګران پيغمبر(صلى الله عليه وسلم) له سپيڅليوسنتوڅخه دي اود پيغمبر(صلى الله عليه وسلم) دسنتوپيروي کول عين دالله (جل جلاله) متابعت اوپيروي کول دي .په همدې اساس مې وپتيله چې ترڅودحکيم الامت مولاناتهانوي (رح) داکتاب چې په اوردو ژبه يې ليکلى دي پښتوژبې ته راوژباړم ترڅولوستونکي يې له ګټو برخمن شي .

چې په دې کارسره دالله (جل جلاله) په مرسته بريالى شوم اودادى ستاسوحضورته داکتاب «په اسلام کې دږيرې حکم» له پښتوژباړې سره وړاندې کوم ،هيله لرم چې په لوستلوسره يې دږيرې د ځانګړتياؤ ، اهميت اوګټو په اړه بشپړمعلومات ترلاسه اوعمل پرې وکړئ . درنښت

ستاسې ددعاوو په هيله

نعمت الله پټانزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې خريل لويه گناه ده اوپه هغه باندې مسخرې کول کفردي

الله (جل جلاله) په خپل کتاب قرآن العظيم الشان کې فرمايلي دي :

«وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلْأَنْعَٰمِ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيْطَٰنَ وَلِيًّا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾»

(دالنساء سورت ١١٨- ١١٩ آيت)

ژباړه : « او وويل (شيطان) هرومرو(خامخا) به ونيسمه زه (ای الله !) ستاله بنده گانوڅخه يوه مقرره کړې شوې برخه .او هرومرو به زه دوي بې لارې کړم ،اوهرومروبه زه دوي په باطلوهيلوکې واچوم ،اوهرومروبه زه دوي ته امروکړم ترڅوهغه خلقت اوصورت چې الله (جل جلاله) دوي ته ورکړی تغيرورکړي اوغوڅوي به دوي دڅارويو غوږونه دخپلومعبودانولپاره ،اوهرڅوک چې دالله (جل جلاله) پرته د شيطان سره ملگرتياونيسي بې له شکه چې ښکاره زيان يې وکړ» .

(..**فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ ٱللَّهِ...**)په مصداق کې دږيرې خريل هم شامل دي .([1])

حديثونه :

١- رسول اکرم (صلی الله عليه وسلم) فرمايلي دي : «خالفواالمشرکين قصواالشوارب واعفواالحی.»

ژباړه : « له مشرکينوسره مخالفت وکړئ ،بريتونه لنډ کړئ اوږيرې پريږدي » .آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) په دغه دواړومسئلوکې دامرصيغه راوړې ده ،او امر د وجوب په معنی سره دی نودواړه حکمونه واجب دي اوپريښودل دواجبوحرام دي ،په همدې اساس دږير ې خريل اودبريتونو نه لنډول حرام دي .

٢- عن عائشته رضی الله عنهاقالت : قال رسول الله (صلی الله عليه وسلم) :«عشرمن الفطره : قص الشارب ،واعفاء اللحيه ،والسواک ،واستنشاق الماء ،وقص الاظفار ،وغسل البراجم ،نتف الابط ، وحلق العانه وانتقاص الماء(يعنې الاستنجاء) » . رواه مسلم ،ابوداود ،ابن ماجه .

([1]) - مسائل السلوک .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :«له حضرت عايشې (رضی الله عنها) څخه روايت دی چې : رسول الله (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل : لس خويونه دفطرت لـه خويونوڅخه دي : دبريتونوخريل ،دږيرې پريښودل ، مسواک وهل ،دپوزې پريمنځل ، دنوکونواخيستل ،دگوتودبندونواومفاصلو پريمنځل دځنګ (تخرگ) دويښتانوليرې کول ،ترنامه لاندې ويښتانوليرې کول ،ختنه کول ،دخولې پريمنځل اواستنجاء کول.»

په اسلامي شريعت کې فطرت هغه چارو اوکارونو ته ويل کيږي چې هغه سنت اودټولوانبياو کرامولاره اوطريقه وي اومونږيې په سرته رسولوسره مکلف ؤ ،لکه څرنګه چې امام نووي دمسلم شريف په شرحه کې داسې فرمايلي دي : « چې هغه دانبياءکرامو له سنتوڅخه دي .»

دحضرت هارون (عليه السلام) په اړه په قرآنکريم کې داسې راغلي دي :

«لاتاخذبلحيتی ولابراسی.» ([2])

ژباړه : « ای وروره! ما له سر اوږيرې مه نيسه. »

٣- عـن ابـن عمر(رضـی الله عنـه) قـال :قـال رسـول الله (صـلی الله عليـه وسـلم) :«خالفواالمشـرکين احفواالشوارب واعفوااللحی. » رواه البخاری ،مسلم .

ژباړه :«له حضرت ابن عمر(رضی الله عنه) څخه روايت دي چې رسول الله (صلی الله عليه وسلم) فرمايلي دي : له مشرکينوسره مخالفت وکړئ ،بريتونه لنډکړئ اوږيرې پوره پريږدئ .»

په صحيح مسلم کې له ابوهريره څخه په يوه بل روايت کې داسې راغلي دي چې : آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) داسې فرمايلي دي :«جزوا الشوارب اوفرواللحی خالفوا المجوس .»

ژباړه : « بريتونه لنډ کړئ اوږيرې پوره پريږدئ اوله مجوسيانو سره مخالفت وکړئ. »

حضرت شيخ الاسلام مولاناحسين احمدمدني فرمايلي دي :دادول حديثونه په ډيروکتابونوکې شته دي چې په دې باندې دلالت کوي چې مجوسيانواومشرکينوبه په هغه زمانه کې ږيرې خريلې اوبريتونه به يې اوږده پريښودل په داسې توګه لکه دنن زمانې مسيحيان يې چې کوي .

([2]) - اصلاح الرسوم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- « من لم ياخذمن شاربه فليس منا.» رواه ابوداود.

ژباړه : « هرهغه څوک چې بريتونه نه لنډوي زماله ډلې څخه ندي.»

فکروکړئ چې حضرت محمد(صلی الله عليه وسلم) په دې اړه څه ډول ناخوښي څرګنده کړئ ده .

ګفته او ګفته الله بود - ګرچه ازحلقوم عبدالله بود

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې په اړه څومسئلې[3]

1. **مسئله :** دبريتونولنډول ترشونډو پورې سنت دي اودهغه دخريلوپه اړه اختلاف موجوددی چې ځينې بياهغه ته بدعت وايي اوځينې نورو بيااجازه ورکړيده ،په همدې اساس يې نه خريل بهتردي .
2. **مسئله :** که چېرې بريتونه ښي اوکين دواړو لورو ته اوږده وي کومه ستونزه نه لري ،پدې شرط چې دشونډو پرسر بريتونه اوږده نه وي .
3. **مسئله :** دږيرې خريل اويالنډول حرام دي ،البته که چېرې له قبضې (موټي) څخه اضافه وي بيايې لنډول پروا نه لري چې له ځلورو لوروڅخه په يوه برابره اندازه سره واخيستل شي .
4. **مسئله :** دږيرې هغه ويښتان چې پرمخ (غومبوريو) باندې راشنه کيږي که چېرې صاف شي پروانه لري ،که چېرې وروځې داعتدال (برابروالی) له اندازې څخه لوېې وي کولای شو هغه لږلنډې کړو ترڅوسره برابرې شي .
5. **مسئله :** دږيرې خريل اويايې لنډول چې له قبضې(موټي) څخه لږوي اوهمدارنګه دبريتونواوږده پريښودل لکه چې نن ورځ يې دځوانانوپه منځ کې دځيرې دښه والي لپاره رواج موندلی دي حرام دی. (4)

لکه څرنګه چې شيخ ابن الهمام د«فتح کبير» په کتاب کې فرمايلي دي : دږيرې لنډول چې له يوې قبضې څخه لږوي لکه چې ځينې غربيان اوبې لارې خلک داکارکوي ،دغه عمل ته هيچامباح نه دی ويلي يعنې داسلامي امت ټول فقهاء په دې اړه دنظريوالی لري ،دغه اجماع يې دوجوب لپاره يو خپلواک اوقوي دليل دی .

6. **مسئله :** په عالمګيري فتواى کې داسې راغلي دي : دږيرې سره کول دنارينه وؤ لپاره سنت دي چې داعمل دمسلمانانودځانګړتياؤ څخه دي همدارنګه په شامي فتواى کې راغلې دي :دجنګ دمواقعونه پرته دږيرې اوسر سره کول مستحب دي خوپه دې شرط چې نوموړی رنګ به مشکي(تيره) نه وي ،اوکه چېرې مجاهد د دښمن په زړه کې دويرې اوډار اچولو لپاره له داډول رنګ نه ګټه واخلي دائمه کرامو(ځلوروامامانو) په اجماع سره روادي .اوکه چېرې ديوچادغولولو(تيرايستلو) لپاره داکاروشي لکه

---

(3) - لمړی مسئله ترځلورمې پورې د(صفايي معاملات) له کتاب څخه اخيستل شويدي .
(4) - اصلاح الرسوم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې میره ښځې ته یاښځه میره ته فریب ورکړي اوهغه ته خپل ځان ځوان وښيي ،په همدې ډول یاکارکوونکي دکارخاوندته فریب ورکړي چې داکار دائمه ؤ په اتفاق سره ناروادي داځکه چې فریب ورکول یاچل کول دنفاق اوبدی له نښانوڅخه دي ،همدارنګه یوه مسلمان سړي ته فریب ورکول ددې لپاره چې له هغه څخه کومه ګټه ترلاسه شي دټولوپه اتفاق ناروادي ،یودریم حالت هم وجودلري اوهغه داچې که چېرې یوه ښځه ددې لپاره چې خپل خاوندته ښایسته ښکاره شي اوهغه ترې خوښ شي په دې صورت کې دعلماوو کرامو ترمنځ اختلاف موجودی چې زیاتره فقهاء اومشایخ هغه مکروه ګڼي اما امام ابویوسف اوځینې نورفقهاء هغه رواګڼي ،دفتوی داحتیاط اوعمل په منظور داکار د مجاهد پرته نورو وګړولپاره مکروه دي. ([5])

7. **مئسله :** دیوې قبضې څخه دږیرې لنډول حرام دي حتی چې داګناه ترنورو لویو ګناهونوڅخه بدتره ده داځکه چې په دې عمل سره اسلامي احکاموته اهانت اوسپکاوي کیږي ،څوک چې په علني اوښکاره ډول داګناه ترسره کړي دبښنې لیاقت نه لري ،اودږیرې دلنډولواوخریلوګناه تل دهغه سره ملګرې ده ،دلمانځه اونوروعباداتوپه وخت کې هم ورسره ملګرې ده ،لنډه داچې څوک چې ږیره خریي اویایې لنډوي هغه فاسق دي اودفاسق شخص امامت مکروه تحریمی دي .که چېرې داسې شخص په جبري توګه سره امامت کوي اویادجومات خلکوهغه امام کړی وي نوپه دې صورت کې بایددلمانځه داداءکولولپاره بل جومات ته لاړشئ ،که چېرې موبل جومات ونه موند نو ؛بیاجماعت مه پرېږدئ په همغه امام پسې لمونځ وکړئ اودهغه اوبال دجومات په سرپرستوخلکوباندې دي .

8. **مئسله :** له ږیرې څخه دسپینوویښتانولیرې کول دښایست ددوام اوبقاء لپاره مکروه دي ،البته دمجاهدلپاره چې ددښمن په زړه کې یې رعب اوویره پیداشي کومه ستونزه نه لري .([6])

([5]) - جواهرالفقه .
([6]) - صفایي معاملات.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده داځکه چې نه يې دخريلوپه وخت کې خوندمحسوسيږي اونه له هغه وروسته دراحتئ کوم احساس کيږي ،مګر په عمومي توګه هغه کسان چې ږيره خريې کيدای شي خونديې محسوس کړي لکه څرنګه چې يوځل دحضرت مولانارشيداحمدګنګوهی په حضورکې دحديث شريف دلوست په وخت کې داسې بيان وشوچې جنتيان ځوانان ږيرې نه لري ،په دې وخت کې يې يوه زده کوونکي داسې پوښتنه وکړه چې دسړی (نارينه) ښايست په ږيره کې دي نوڅنګه جنتيا ن ږيرې نه لري ؟

نو ؛ ده يې په ځواب کې داسې وويل : «خونديې له هغوخلکو وپوښتئ چې ږيرې خريې.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږیرې پریښودل داسلام دشعائروڅخه دي

ږیره داسلام له شعائرو(نښانو)څخه ده .یعنې دږیرې په لرلو ،ختنې اوعقیقې کولو اوداسلام دسپیڅلي دین دآذان څخه شخص پیژندل کیږي ،یوه فرهنګي سړی خپله یوه خاطره داسې بیان کړیده :چې دمسلمانانواوهندوانودجنګ په وخت کې دمسلمانانو په کاروان کې سپور وم ،مسلمانانوغوښتل چې ما ووژني ځکه چې جامې اوڅیره مې دمسیحیانوغوندې وه ،دی وایي : زه پخپله ځیره ډیرشرمیدلم خووروسته دې ته اړشوم چې خپل پتلون ټیټ کړم اوخپله ختنه هغه ته وښایم ترڅوځان مې وژغورم ،وروسته له هغه مې توبه وکړه اوږیره مې ونه خریله .

یوقوماندان اویوبل مسلک واله سړی دمنشي اکبرعلی (دمولانا تهانوي دورور)کورته راغلل چې قوماندان مسلمان اودبل مسلک واله سړی هندو ؤ ،دکوربه له کوره یې (پان) راوړ ،خدمت کوونکي یې پان دهندو مخی ته کیښود اوهغه ته یې دږیرې په درلودلوسره دمسلمان ګومان وکړخوقوماندان چې ږیره نه درلوده هغه ته یې دمسیحي ګومان وکړپه دې حال کې نوموړی مسلمان ډیر وشرمیده اومولاناعلی اکبرهم هغه ته سپکې سپورې وکړې .

لنډه داچې ږیره دمسلمانۍ یوه ښکاره نښانه ده ،دژوندانه په مختلفو پړاونوکې ورځني رواجونه اودودونه تغیرمومي ،یووخت داسې ؤچې دنارینه ؤ مرتبه اوعزت به دبریتونوپه پریښودلوکې بریښیده هرڅومره به یې چې بریتونه اوږده ؤپه هغومره اندازه به یې مرتبه لوړه وه ،مګرنن ورځ دبریتونوخریلو اولنډولودهغه ځای نیولی دي ،په اوسنۍ زمانه کې دږیرې اوبریتونودنشتوالی له امله دنارینه ؤ اوښځینه ؤ توپیرډیرستونزمن شوي دي .

په هرصورت دنارینه دڅیرې ښکلاپه ږیره کې ده ،که هرډول سړی وي په ږیره سره ډیرښایسته ښکاریږي .رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) دږیرې په خریلوسره څومره آزاریږي ؟نوموړې مئسله دمیرزاقتیل دیوي خاطرې له مخې درک کولای شئ .

میرزاقتیل دالمشرب یوخپلواک اوصوفی شاعرؤ یوه ایراني سړي یې شعرونه آوریدلی ؤ داسې ګومان یې کړئ ؤچې نوموړې شاعردحال ویلوخاوند دي ،له ایران څخه یې دنوموړې شاعرسره دکتلواوخبرواترولپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسفرتیاری ونیو ،ډهلی ته ورسیداو دمیرزا ملاقات ته ورغی ،په دې حال کې میرزادږیرې په خریلوسره بوخت ؤ ،ایراني سړي وویل : ښاغیله ږیره خریي ؟میرزاقتیل یې په ځواب کې وویل :هو ،ږیره خرایم مګردچازړه نه خرایم ،چې نن ورځ ډیرخلک دافکرلري چې :

مباش درپی آزاروهرچه خواهی کن   که درشریعت ماغیرازاین ګناهی نیست

دغه ایراني سړي یې سم دلاسه په ځواب کې وویل :هو! ته درسول الله (صلی الله علیه وسلم) زړه خریې ځکه چې په یوه حدیث شریف کې راغلي دي چې : دهرې اونۍ ددوشنبی اوپنجشنبی په ورځوکې دامت ډیراعمال دالله (جل جلاله) مبارک حضور ته وړاندې کیږي ،آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) کله چې دخپلوامتیانو له بدو اوناوړه اعمالوڅخه خبرشي ډیرپرې خفه اوپریشانه کیږي ،ځکه چې د آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) یوازنۍ تمه داده چې دهغه دامت هیڅ یوتن ددوزخ وړنه شي .

میرزا قتیل دایراني سړي ځواب واورید داسې بویه چې دهغه سترګې به خلاصې شوي وي هغه په یوه ځانګړي حالت کې ډوب شو اوروسته یې وویل :

جزاک الله که چشمم بازکردي   مراباجان جان همرازکردي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهانې

ډيردبدمرغۍ ځای دی چې ډيرخلک په دې خاطرږيره خريي چې زمونږسن (عمر) زيات معلوم نه شي . زيات عمريوالهي نعمت دي ،دهغه پټول (کم ښودل) ناشکري ده .

ځينې نورخلک بياداسې وايي چې : مونږ ږيره دعمرپه پای کې پريږدو ،آيادوي پوهيږي چې ترسپين ږيري توب پورې به دوی ژوندي پاتې کيږي ؟انسان په يوه شيبه ژوندباندې ډاډه نه دی کيدای شي همدا ساه يې دژوندون وروستۍ ساه وي .

ځينې نوربياپه دې خاطرږيره نه پريږدي چې خلک پرمونږپورې مسخرې کوي .

مسلمانان د« ..**وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍۚ** ... » صفت درلودونکي دي . دالمايده سورت ۵۴ آيت .

ژباړه : « دملامت کوونکو دملامتيااومسخروڅخه به نه ويريږي .»

يعنې مسلمان دمسخره کوونکو له ملامتياڅخه ويره نه لري ،په دې بهانه سره بايد ږيره ونه خريل شي داځکه چې داعمل ديوخوناعقله مسيحي اوياخوظاهري مسلمانانوپه نظر ښه ښکاريږي ،مګرهغه ذات چې زمونږه اصلي اړيکه اوپيوندله هغه سره دی ږيره خوښوي .

دلارامی که دارای دل در وبند دګرچشم ازهمه عالم فروبند([7])

که چېرې دږيرې پريښودل دڅوکم عقلوپه نظردشرم خبره وي ،نومسلمانيت به هم دډيروخلکوپه نظرشرم وي ،نوآياداسلام څخه هم بايدواوړئ ؟!

يوچاحضرت تهانوي (رح) ته يو ليک راوليږه چې که چېرې دمسلمانانوحاکم فرنګي جامې وانه غوندي دخلکوڅخه يې ويره اورعب له منځه ځي اوخلک به داسې وايي چې دادجومات مولوي ياامام دي .

حضرت تهانوي (رح) يې په ځواب کې وفرمايل : داسې يوه شخص ته لکه ته ډيرتعجب کوم چې داډول خيال له ځان سره لري : لومړی خودايوازې دليدنې اوتجربې په خلاف يو خيال دي بلکه وقاراوعزت په دې

([7]) - ملت ابراهيم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاموسره نه زياتيږي داځکه چې داعزت ،وقاراو ويره ددېانت نتيجه ده ،په ځانګړې توګه کله چې په يوه باارزښته شخص کې وليدل شي . دهغه ستاينه تل په ژبواوعظمت يې په زړونوکې وي داځکه چې مخکی يې وحشت لـه هيبت اوويری سره ؤو مګراوسی يـې هيبـت لـه انس اومينی سره دي ،په حديث شريف کې داسې راغلي دي چې : « من هاب الله هابه کل شئ . »

ژباړه : « څوک چې دالله (جل جلاله) څخه وويريږي نودده څخه به ټول شی ويره ولري. »

پـردې سـربيره کـه چېـرې عـام خلـک دږيـرې دخريلوپادکفاروجـامې اغوسـتلو يـاحتی مسـحيت تـه ډيرمرغوبيت(خوښ والی) ورکوي ،آيادومره بايده آزادانه رفتار وشي ؟.[8]

---

[8] - آداب المساجد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسنتوپيروي

لـوي خـدای جـل جلالـه زمـونږګران پيغمبرحضـرت محمدمصـطفی (صـلی الله عليـه وسـلم) اسـوة حسـنه اوټولوانسانانوته يې يوه نمونه ګرځولې ده چې دهغه له سنتوڅخه بايدپيروي وشي ،لکه څرنګه چې الله (جل جلاله) په خپل کتاب قرانکريم کې داسې فرمايلي دي :

« لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾ » .

دالاحزاب سورت ٢١ آيت .

ژباړه :«په رښتياچې تاسولره دالله (جل جلاله) په پيغمبرکې ښه اخلاق دي (نيکه نمونه) ده چې پيروي به يې هغه څوک کوي چې الله (جل جلاله) اودآخرت دورځې ښيګڼې غواړي او الله (جل جلاله) ډيريادوي .»

درسول الله (صلی الله عليه وسلم)شخصيت زمونږلپاره يوه نيکه نمونه ښودل شوي ده اوس که چېرې د حضرت محمدمصطفی(صلی الله عليه وسلم) يوسنت هم پريښودل شي نمونه نه پوره کيږي . الله (جل جلاله) د حضرت محمدمصطفی(صلی الله عليه وسلم) هرسنت خوښوي ،مګرله بده مرغه چې نن وخت مسلمانان دآنحضرت (صلی الله عليه وسلم) دسنتوپه ځای دغربيانوشکلونه ،ستايلونه اوڅيرې خوښوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي زيانونه

ديونـان دطـب متخصصـينومخکې داسې ادعـا کـړې وه چـې ږيـره دنارينـه ؤ لپـاره يـوه ښـکلاده اودغـاړې اوسينې ساتنه هم کولای شي ،دا دی اوس بيولوژيکي متخصصينوهم دې ته ورته نتيجې لاس ته راوړې دي ،يوډاکتروايي : په دايمي توګه په تيغ سره دږيرې خريل دسترګواعصاب کمزوري کوي اودسړي دليدلوقوه کمزورې کوي .

يوبل ډاکتر بياوايي : اوږده ږيره له ستوني اوسينې څخه دميکروبونو دخپريدو مخه نيسي .

يوبل طبيب ترهغه هم مخکې ځي اوداسې ادعاکوي :که چېرې تراووم نسل پورې ديوې کورنۍ غړي ږيره وخريي نو آتم نسل به يې هيڅ ږيره ونه لري ،ددې علت دادي چې دمنويه (ژن) ماده په نارينه ؤ کې ورو ورو کميږي ترڅوټوله لـه منځـه لاړه شـي .ډاکترهـومر دږيـرې خريـل دڅيـرې بـدرنګئ ،دمږرانيسـم غلامـئ اودښځينه ؤ عادت ګڼلی دی نوموړی په دې باوردي چې خپلواکيت ،شجاعت اوميړانه ، حوصله اوبرده باري ،همت ،غيرت اونورټول نارينـه خويونـه اودهغـه ښـکلاوې دږيـرې پـه لرلواوښـکلاکې نغښـتې دي اوهمدارنګه ځينې ناروغئ لکه ټوخی ،دپزې بهيدل اوداسې نورټول دږيرې په خريلوپورې تړاو لري . (9)

حضرت حکيم الامت مولاناتهانوي (رح) داسې فرمايي : هرکله چې دږيرې خريل دګناه په توګه ثابت شول له هغه وروسته کوم کسان چې هغه خوښوي اويايې اوږدول عيب بولي اوهغه ته سپکاوي کوي نوپه دې صورت کې هغه ته دايمان ساتنه ډيره ګرانه ده ،دې ډول کسانو ته په کاردي چې له دې ناوړه حرکتونوڅخه ځان وژغوري اوتوبه وباسي اوايمان اونکاح يې له سره تجديد(نوي) کړي اوخپل ځان او ږيره دالله (جل جلاله) اودهغه داستازي رسول اکرم (صلی الله عليه وسلم) داحکامومطابق برابر کړي .(10)

يوځل بيافرمايي : ځينې خلک دږيرې خريل ښايست ګڼي په داسې حال کې چې داښکلانه بلکه بدرنګي ده که چېرې فرضاً ښکلااوښايست وي نوکومه اړتياشته ده چې هغه حلال وګڼي ،دحرام والی په صورت کې يې دادښکلاخيال څه ستونزه لري خوتوپيردادي چې څوک يې حلال ګڼي اومرتکب يې شي دهغه دين له

---

(9) - دږيرې طبي حيثيت ، مولانامحمدعاشق الهی ميرتهی.
(10) - اصلاح الرسوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه ځي اماکه څوک يې حرام وګڼي اومرتکب يې شي دين يې کم له منځه ځی .([11]) په دې اساس هغه کسان چې ږيرې خريي که خدای ناخواسته ږيره نه شي پريښودلی سپکاوی خودنه ورته کوي داځکه چې داثابته شوي خبره ده چې شرعي څيره عيب ګڼل او هغه ته سپکاوی کول کفردي . ([12])

ځکه چې درسول الله (صلى الله عليه وسلم) اطاعت اوپيروي عين دالله (جل جلاله) اطاعت اوپيروي ده :

« مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ۝٨٠ .»

دالنساء سورت ۸۰ آيت .

ژباړه : «څوک چې دپيغمبر(صلى الله عليه وسلم)اطاعت وکړي نوپه حقيقت کې يې دالله (جل جلاله) اطاعت کړئ اوڅوک چې دتاداطاعت څخه مخ واړوي نوته مونږدوي ته ددوي په سرباندې ساتونکی نه يې ليږلی. »

همدارنګه الله (جل جلاله) په خپل سپيڅلي کتاب قرآنکريم کې بل ځای داسې فرمايلي دي :

« فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَرَجٗا مِّمَّا قَضَيۡتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسۡلِيمٗا ۝٦٥ » .دالنساء سورت ۶۵ آيت .

ژباړه : « پس ستاپه رب قسم دي چې دوي ترهغه پورې نه مؤمنان کيږي چې تاحکم کړی وي ددوي په منځ کې دپيښې شوې جګړې ،بياونه مومي ددوي په خپلونفسونوکې خفګان (تنګي ،ناخوښي) له هغه شي چې تايې حکم (فيصله) کړې وه اوويې مني دوي په منلوسره (بې له جګړې په خوښۍ سره) » .

يعنې داسلامي شريعت په احکاموباندې دعمل کولوپه وخت کې دسړی په زړه کې تنګ والی راشي داکفردي .

شيخ دايان فرمايي : يونيک صالح شخص مړشو اوهغه يې خښ کړ يوڅه و خت وروسته يې دخپلوانوپام شوچې دهغه دقبرپه څنګ کې سيلاب راځي ،ددې لپاره چې دهغه شخص قبر سيلاب ړنګ اوخراب نه

([11]) - اسباب الفضائل.
([12]) - حيات المسلمين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي نو ؛د نوموړي شخص خپلوانو وغوښتل چې هغه بل ځای ته یوسی تر قبرکیندلو وروسته یې ولیدل چې یوه ځوانه ښځه په دې قبرکې خښه شوې ده. له موجودو کسانوڅخه یوه تن داښځه وپیژندله او ویې ویل : چې داښځه دفلاني ځای دمسیحیانوله دړلې څخه ده چې په پټه یې ایمان راوړی ؤ ،له مړینې وروسته یې نوموړې ښځه په خپله هدیره کې خاوروته سپارلې وه ،له بلې خوا کله چې مسیحیان له دې پیښې څخه خبرشول نو ؛ دهغه ښځې هدیرې ته ورغلل اودهغې قبریې رالوځ کړ ویې لیدل چې یولوی اونیک صالح سړی دهغې په قبرکې خښ شوي دي ،ددې شخص له خپلوانواو وارثانویې څیړنه پیل کړه اوهغوی په دې اړه داسې وویل : دغه نیک صالح سړی دجنابت دغسل دمسئلې په اړه بدبین ؤ په دې اړه یې دمسیحیانومذهب غوره ګڼلی و ،چې دجنابت نه وروسته غسل نه کوي دا تأثیر اوپیښه دده د باطل خیال له امله منځ ته راغلې ده . نو ؛ لوستونکې باید ددې حیرانوونکې پیښې څخه پوره پنداوعبرت واخلي چې نوموړی شخص په یوه فرعی مسئله کې چې له جنابت څخه وروسته یې دغسل په کولوسره په زړه کې دتنګوالی احساس کړی و له یوه داسې برخلیک سره مخامخ شو چې دمسلمانانوله هدیرې څخه دمسیحیانوهدیرې ته وړل شوی ؤ .

غـــور سی فعــان مـیری   درس عبرت هی داستان میری

ځینې نورخلك بیاپه دې خاطرږیرې نه پرېږي اوپه هغه سره مسخرې کوي چې مونږپوره دینداره کسان نه یو آخرپه دې مسئله کې دږیرې څه نقصان دی چې بایدهغه وخریي ،تاسې په دې پوره باورولرئ چې دږیرې خاوند هیڅکله غل اوبدکاره سړی نه جوړیږي بلکه غل اوبدکاره سړی ددې لپاره ږیره پرېږدي چې خلک پرې باور اواعتماد وکړي .

لکه څرنګه چې شیخ التفسیرمولانااحمدعلی لاهوری فرمایلي دي : لمونځ کوونکی غلانه کوي بلکه غل سړی جومات ته دلمونځ کوونکي په توګه راځي ترڅودخلکوبوټونه غلاکړي نوآیاهغه کسان چې ږیره وهي کولای شي ادعاوکړي چې دبشري زیانونو څخه به وساتل شي ؟!چې داسې به هیڅکله پاتې نه شي نوولې دږیرې په خاوندانوپورې مسخرې کوي ؟ ددوی باید پوره ستاینه وشي چې دږیرې خریونکوپه مقابل کې یونیک اوصالح عمل زیات لري اوخپله څیره یې په ږیره سره ښکلې کړیده .دږیرې خاوندان باید دعاموخلکوله سپکاوي اومسخروڅخه ونه رنځیږي چې دهغه په خاطرږیرې وخریي هغوی ته باید داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب ورکړي چې که چېرې ټوله نړی ستاسې ملګرې وي اومونږپه هرپل اوهره شيبه کې ماتې وخورو خوزمونږيوازينۍ تمه اوهيله داده چې لوي خدای (جل جلاله) مونږداسلام په وسيله نيک نامه وګرځوي اګرکه دنړی دخلکولخواپه بد نوم يادشو.په رښتياچې درسول الله (صلی الله عليه وسلم) دسنتودپيروي په لارکې دمخلوق لورته پاملرنه اودهغوي دسپکاوي اومسخرو له امله خفګان اوپريشاني اويادهغه څخه رضايت اوخوشحالي هيڅ معنی نه لري .

بياهم دږيرې له خاوندانوڅخه داهيله لروچې دږيرې په لرلوسربيره خپل ځانونه نورهم اصلاح کړي اودږيرې حق نورهم اداءکړي اوداسې کارباید سرته ونه رسوي چې دعاموخلکودنيوکې لاسونه ددوي په لور پورته شي .په حقيقت کې دږيرې خاوندان پوره ديانت اوتعهد نه لري ،ځينې خلک دږيرې دخريلومرتکب کيږي خوځينې نوربيادشهوت پالنې مرتکب کيږي .نو ؛ دتعهدپرته يوازې ږيره څه ګټه لري ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآن کې دږیرې حکم

ځینې خلک داسې وایي چې دږیرې حکم په قرآنکریم کې نشته ،که چېرې داموضوع په قرآنکریم سره ثابته وي مونږبه ږیرې پریښې وی ،حضرت حکیم الامت مولانا تهانوي (رح) په ځانګړي توګه داسې فرمایلي دي :چې شرعی ادله([13]) څلوردي :

1. قرآن
2. حدیث
3. اجماع
4. فقه

که چېرې مصدرله دغه څلوروڅخه په یوه کې حکمي ولیدل شي ،داسې بویه چې په ټولوکې لیدل شوی دي . نو کله چې دږیرې حکم له حدیث شریف څخه ثابت شي له قرآنکریم نه هم ثابتیږی : « **مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ٨٠** .» دالنساء سورت ۸۰ آیت .

ژباړه : «څوک چې دپیغمبر(صلی الله علیه وسلم)اطاعت وکړي نوپه حقیقت کې یې دالله (جل جلاله) اطاعت کړی اوڅوک چې دتاداطاعت څخه مخ واړوي نوته مونږدوي ته ددوي په سرباندې ساتونکی نه یې لیږلی .»

یوچاله امام احمد(رحمة الله علیه)څخه په قرآن کې دږیرې دحکم په اړه پوښتنه وکړه ،دهغه په ځواب کې یې داسې وفرمایل : زه پرې غور اوڅیړنه کوم اوبیاوروسته تاته ځواب وایم ، امام احمد(رحمة الله علیه) په لومړۍ ورځ لس سیپارې قرآنکریم قرائت کړ ،دوهمه ورځ یې بیالس سیپارې قرآنکریم قرائت کړاوپه دریمه ورځ کله چې دغه آیت شریف ته ورسید: « .. **وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ** .. »

دحشرسورت ۷ آیت .

([13]) - لغوي معنې: ددلیل جمع یعنې دلائل یادلیلونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : « اوهغه څه چې دالله (جل جلاله) رسول تاسې ته درکړي هغه ونيسئ (قبول) يې کړئ اوله هغه څه چې رسول الله تاسې له هغه څخه منع کوي ترې ليرې شئ . »

يعنې داچې کله تاسوته دخدای (جل جلاله) استازي کوم شی وښودل هغه ومنئ اوله کوم شي نه يې چې منعه کړئ هغه پريږدئ اوهغه سرته مه رسوئ ،نو امام احمد(رحمة الله عليه) وفرمايل چې : په دې آيت شريف کې دږيرې حکم راغلی دی .

په همدې خاطرمونږ ته امرشوی دی چې پدې سنتوسره پابند و اوسؤ.

ربناتقبل منا انک انت السميع العليم

نعمت الله پټانزی

دژباړې پای : ۱۳۹۵ه ش ، غبرګولی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړن لنډه پیژندنه :

نوم اوتخلص : نعمت الله پټانزی **دپلارنوم :** شهید اسدالله صدیقي **دنیکه نوم** : عبدالغیاث

زوکړه :

نعمت الله پټانزی په(۱۳۶۷هـ ش/۱۹۸۸م) کال کې دوردګو ولایت دسیدآباد ولسوالی دشنیز د درې دپټانخیلو په کلي کې په یوه درنه اودینداره کورنۍ کې زیږدلی دی .

زده کړې :

- لومړنۍ زدکړې یې ترشپږم ټولګي پورې دوردګو ولایت دسیدآباد ولسوالی دسعدیې په لومړنۍ ښوونځی کې ترسره کړې دي .
- منځنۍ اوثانوي زده کړې یې هم دوردګو ولایت سیدآباد ولسوالی دحضرت خالدبن ولید (رض) تکېې په عالي لیسه کې ترسره کړې اوله نومورې لیسې څخه په(۱۳۸۶ هـ ش) کال کې په اعلی درجه (اول نومره) فارغ شو .
- دکانکورله آزموینې وروسته دهرات پوهنتون داقتصاداومدیریتي علوموپوهنځۍ ته بریالی شو ،اګرچې یوکال یې په دې تحصیلي دوره کې دځینوستونزوله امله ځنډراغی خوله نومورې پوهنځۍ څخه په (۱۳۹۱هـ ش) کال کې په پوره بریالیتوب سره فارغ التحصیل شو.
- نعمت الله پټانزي په (۱۳۹۰هـ ش) کال کې دمدیریت او تجارت (Business Administration) په څانګه کې دجرمني ددوست هیواد دهانس بنیاد(Hones Foundation) لخوادافغانستان دسوداګرئ اوصنایعوله خونې څخه ترشپږمیاشتنیوعملي اونظري زده کړو وروسته تصدیق نامه لاس ته راوړې ده.
- نعمت الله پټانزي په (۱۳۸۸هـ ش) کال کې دجمعیت اصلاح افغانستان داسلامي معارف له کورس څخه هم تصدیق نامه ترلاسه کړی ده.

آثار اولیکنې :

1. په اسلام کې دږیرې حکم (ژباړه ،همدا اثر) .
2. دلمانځه په قعدوکې دشهادت په ګوته اشاره (ژباړه ،ناچاپ اثر) .
3. دپټان ننګ (شعري ټولګه ،ناچاپ اثر) .
4. ترمې اوښکې (دحمدونو او نعتونو شعري ټولګه ،ناچاپ اثر) .
5. دغیرت څیره (دغازي شیرخان وردګ په ژوند او خاطرو هر اړخیزه څیړنه ، ناچاپ اثر) .
6. جیومتریک مفاهیم اوفورمولونه (ناچاپ اثر) .
7. رنګینې کربنې (دپوهنتون خاطرې ،ناچاپ اثر) .
8. ګڼ شمیرنورې مقالې چې د هیواد په بیلابیلو مجلو ،ورځپاڼو او ویب پاڼو کې خپرې شوې دي .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library